

L'INFORME N° 9 DEL CONSELL ASSESSOR PER A LA TRANSICIÓ NACIONAL

L'ABASTAMENT D'AIGUA I D'ENERGIA

Barcelona, 9 d'octubre 2014

Eduard Martínez
Tècnic de l'Aigua
edmartinez@gencat.cat

CONSELL ASSESSOR PER A LA TRANSICIÓ NACIONAL (CATN)

- El CATN és un òrgan col·legiat de suport al Govern per a l'assessorament en relació amb aquells aspectes del Pla de Govern com la identificació i l'impuls d'estructures d'estat i/o aspectes necessaris per dur a terme la consulta.
- Està compost per persones de reconegut prestigi en les diferents disciplines vinculades amb el procés. Actualment té 13 membres.

FUNCIONS DEL CATN

- Analitzar i identificar totes les alternatives jurídiques disponibles sobre el procés de transició nacional.
- Assessorar el Govern sobre la identificació de les estructures estratègiques per al funcionament futur del Govern i de les institucions catalanes, i optimitzar-ne els recursos disponibles.
- Proposar actuacions i impulsar la difusió del procés de transició nacional entre la comunitat internacional i identificar-ne suports.
- Assessorar el Govern per desplegar les relacions institucionals a Catalunya per tal de garantir el conjunt del procés.

INFORMES DEL CATN

La consulta sobre el futur polític de Catalunya
L'administració tributària de Catalunya
Les relacions de cooperació entre Catalunya i l'Estat espanyol
Internacionalització de la consulta i del procés d'autodeterminació de Catalunya
Les tecnologies de la informació i de la comunicació a Catalunya
Les vies d'integració de Catalunya a la Unió Europea
La distribució d'actius i passius
Política monetària (Euro), Banc Central i supervisió del sistema financer
L'abastament d'aigua i d'energia
El procés constituent
Les relacions comercials entre Catalunya i Espanya
Autoritats reguladores i de la competència i estructures administratives exigides per la Unió Europea
La integració a la comunitat internacional
El poder judicial i l'Administració de justícia
La Seguretat Social catalana
La successió d'ordenaments i Administracions
La seguretat interna i internacional de Catalunya
La viabilitat fiscal i financera d'una Catalunya independent

L'ABASTAMENT D'AIGUA

OBJECTE

L'informe analitza la situació dels sistemes hídrics a Catalunya així com les mesures a emprendre per assegurar l'abastament d'aigua i la seva bona gestió en l'escenari del procés de transició nacional fins a la creació de l'Estat català independent.

DISTRIBUCIÓ DE L'INFORME

1. El sistema hídric a Catalunya
2. El Pla de gestió del Districte de Conca Fluvial de Catalunya i de les Conques Catalanes Intercomunitàries
3. Factors de risc en el sistema hídric català en el procés de transició cap a la independència
4. Mesures a implementar per a la reducció del grau de risc
5. Resum i conclusions

1. DESCRIPTIVA

DESCRIPCIÓ DEL SISTEMA HÍDRIC DE CATALUNYA

Consum d'aigua: 2.825 hm³/any

Conca { Internes: 1.051 hm³/any (37%)
Compartides: 1.774 hm³/any (63%)

Usos { Urbans: 749 hm³/any (26,5%)
Agraris: 2.076 hm³/any (73,5%)

Ús predominant per conca { Conques internes: 64% Urbà
Conques compartides: 95% Agrari

La demanda d'aigua a Catalunya el 2012

em
h

CCI

Àrea: 14.000 km² (48%)

Municipis: 312

Població: 0,57 Mh (8%)

Demanda: 1.774 hm³/any

95% ús agrari

5% ús urbà i industrial

DCFC

Àrea: 16.438 km² (52%)

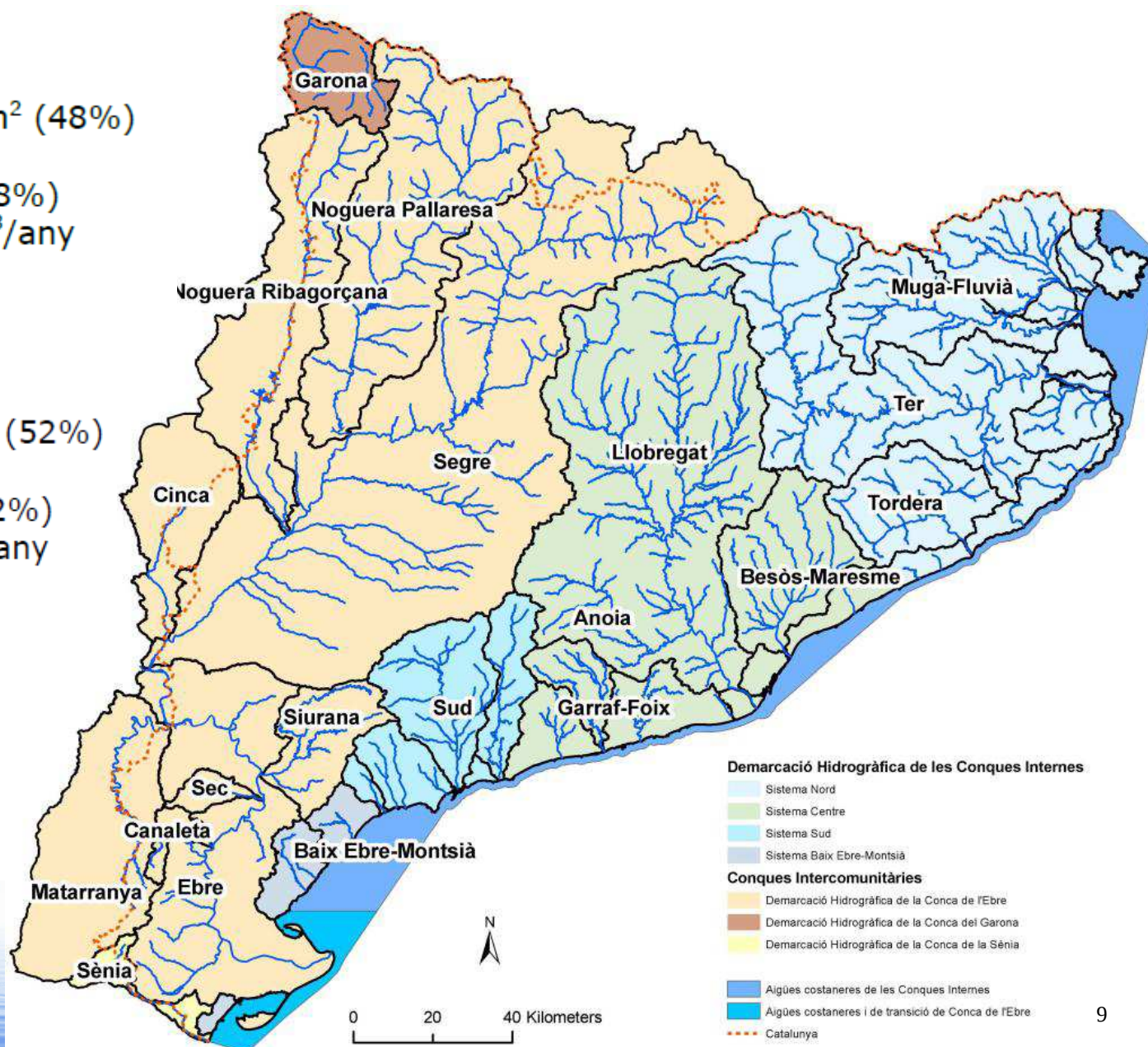
Municipis: 634

Població: 6,53 Mh (92%)

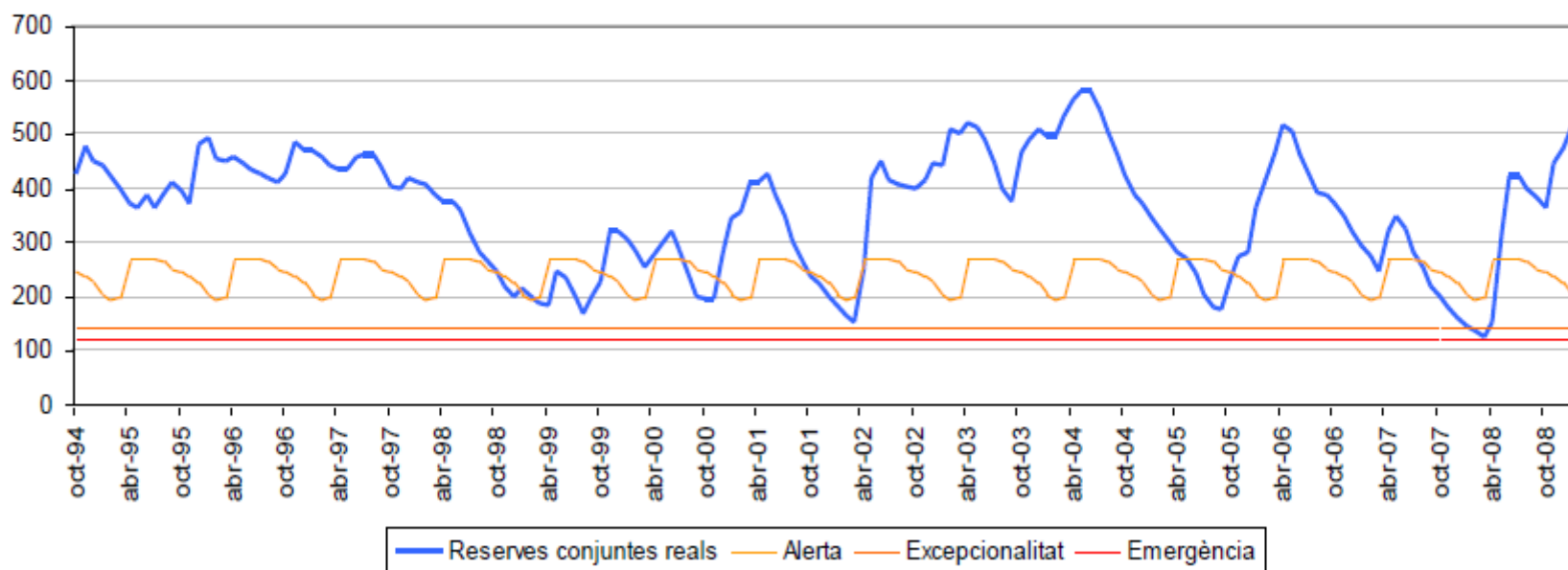
Demanda: 1.051 hm³/any

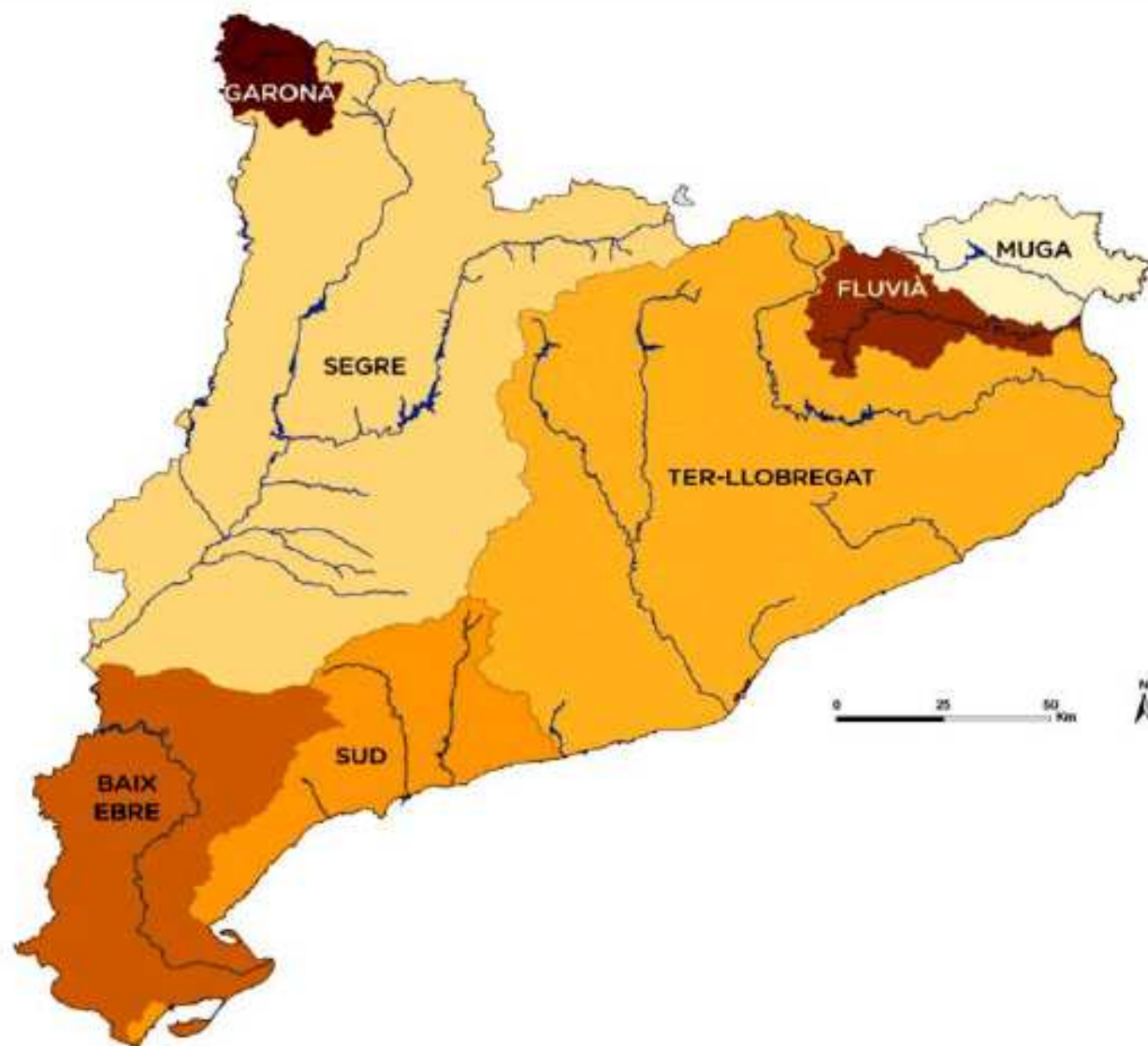
63,8% ús urbà i industrial

35% ús agrari

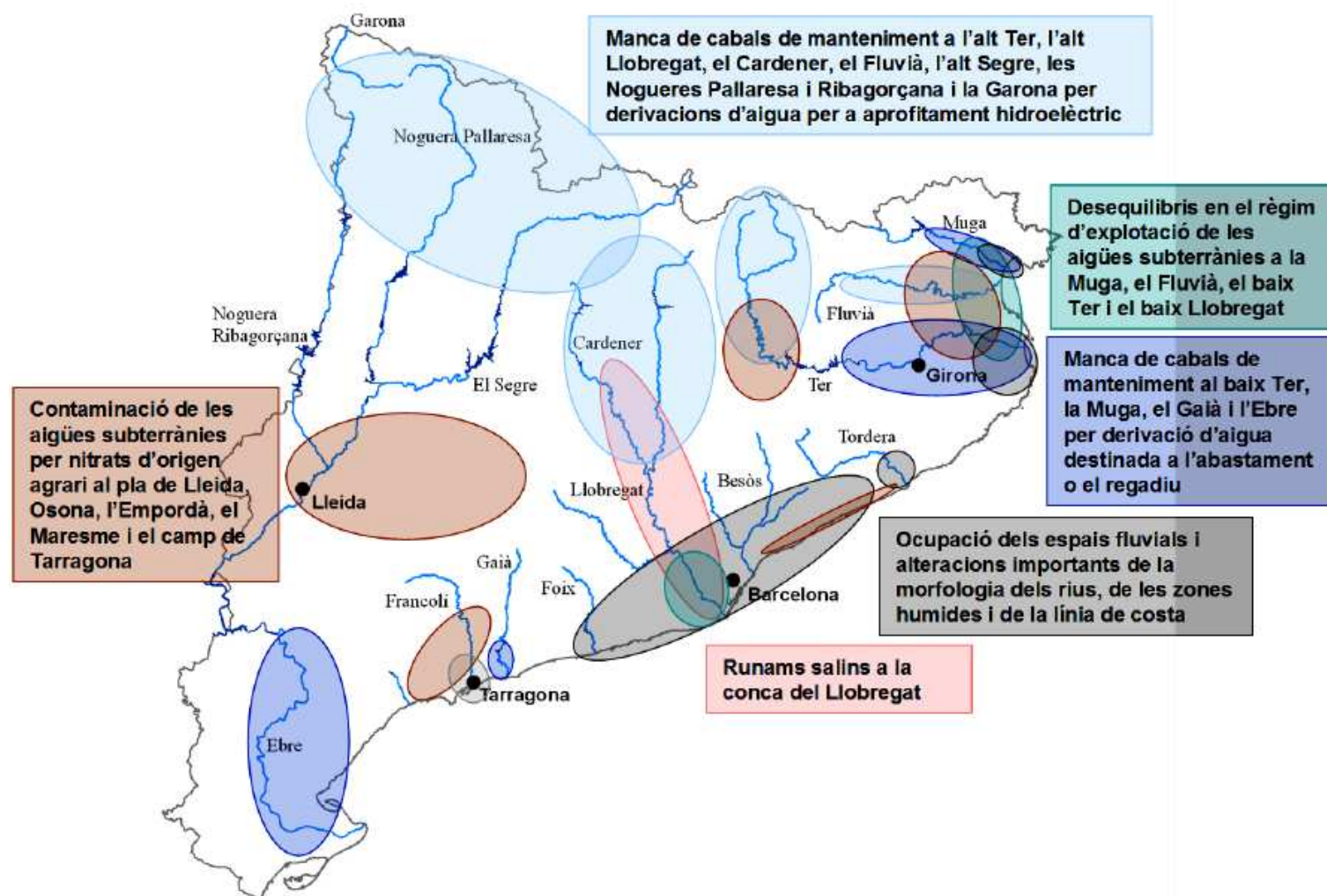
Evolució de les reserves d'aigua embassada al DCFC en el període 1994-2008

Font: Pla de Gestió del DCFC, 2010

Els sistemes d'abastament de l'aigua a Catalunya

Font: L'Aigua a Catalunya, ACA, juny 2008

Representació de les principals problemàtiques que afecten la qualitat de l'aigua a Catalunya

PLANIFICACIÓ

REVISIÓ DE LA PLANIFICACIÓ HIDROLÒGICA VIGENT

Implantació de la Directiva Marc de l'Aigua

Aprovació el 23 de novembre de 2010 del PGDCFC

Objectiu ambiental: obtenir el bon estat del medi aquàtic

Bon estat ecològic de les masses d'aigua superficials

Bon estat químic i quantitatiu de les aigües subterrànies

Objectiu de disponibilitat

Regeneració, recuperació d'aqüífers, desalinització.

PLANIFICACIÓ

REVISIÓ DE LA PLANIFICACIÓ HIDROLÒGICA VIGENT

Pla de gestió i programa de mesures:

1. Gestió de la demanda i els recursos
2. Millora de la qualitat de les aigües
3. Modernització de regadius
4. Millora de la qualitat hidromorfològica i biològica dels ecosistemes aquàtics

Font: Pla de Gestió de DCFC, 2010

FACTORS DE RISC

ESTUDI DELS FACTORS DE RISC DE L'ABASTAMENT D'AIGUA DURANT LA TRANSICIÓ NACIONAL

Intrínsecs:

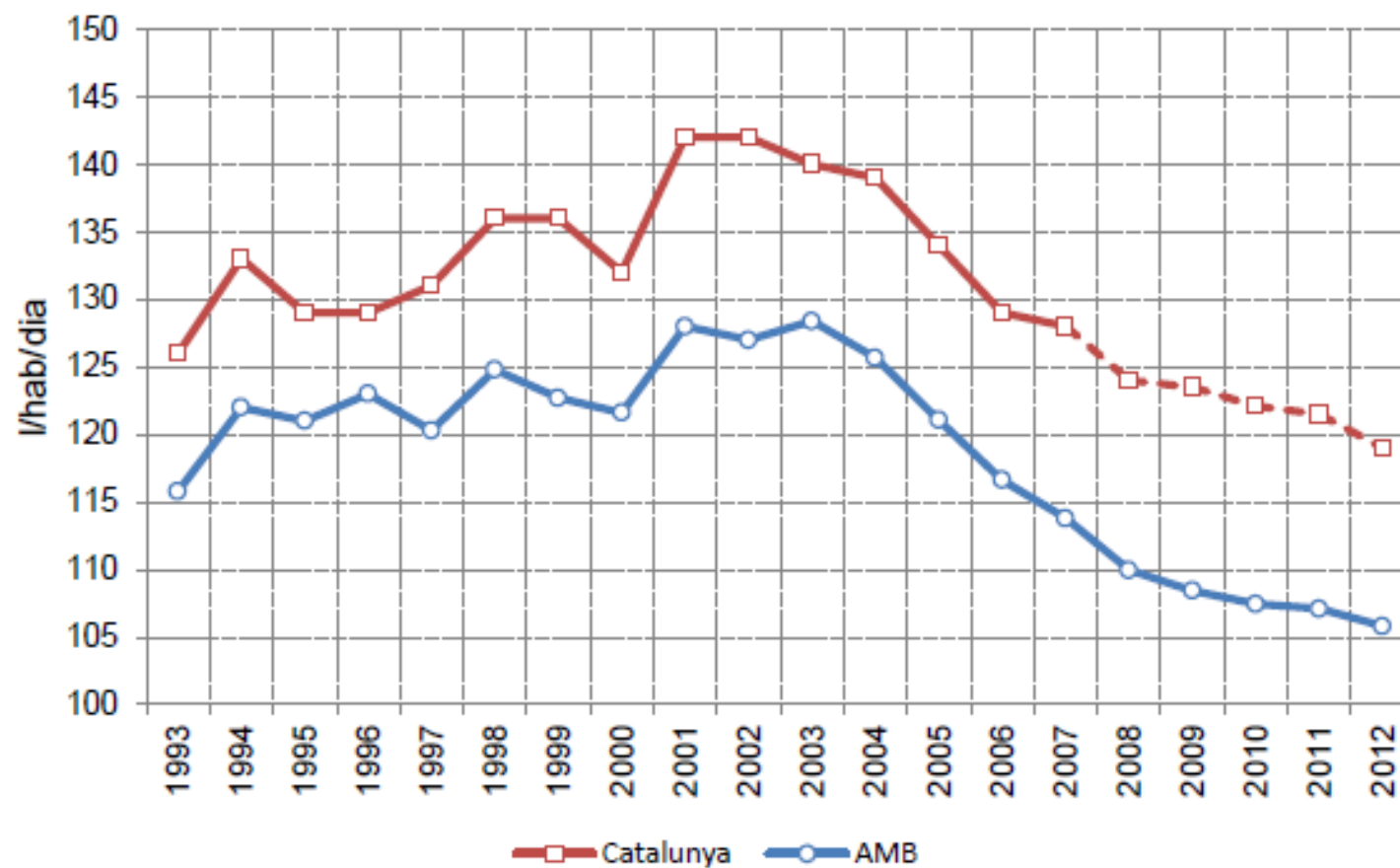
Sequeres: Dèficit hídric de 212 hm³/any (2007) corregit amb diverses mesures i reduït a 68 hm³/any.

Sistema Ter-Llobregat (5 Mill. Hab.) risc de desabastament pràcticament inexistent:

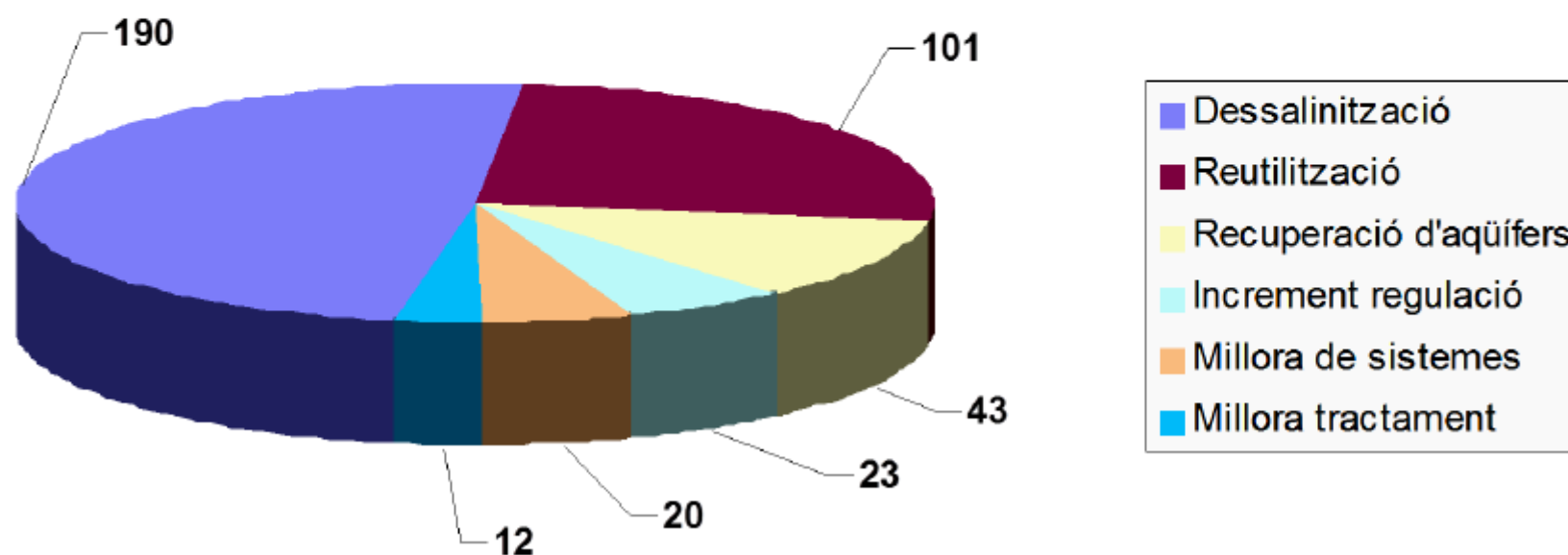
- Disminució demanda aigua urbana (15%)
- Bombament aigua regenerada del l'EDAR del Prat fins a Molins de Rei
- Recuperació de pous
- Desalinització

FACTORS DE RISC

Evolució de les dotacions domèstiques

Multiplicitat de solucions per a un problema complex: la nova disponibilitat d'aigua d'acord amb el PGDCFC

FACTORS DE RISC

CC. Dèficit estructural a mitjà-llarg termini segons el creixement i l'evolució de la demanda

CCI. Escàs risc de desabastament urbà (satisfets amb cisternes) i d'aigua de reg si no hi ha modernització dels regadius. En aquest cas, com ja es fa en l'actualitat, s'adapten les campanyes de reg i els conreus a les disponibilitats d'aigua existents.

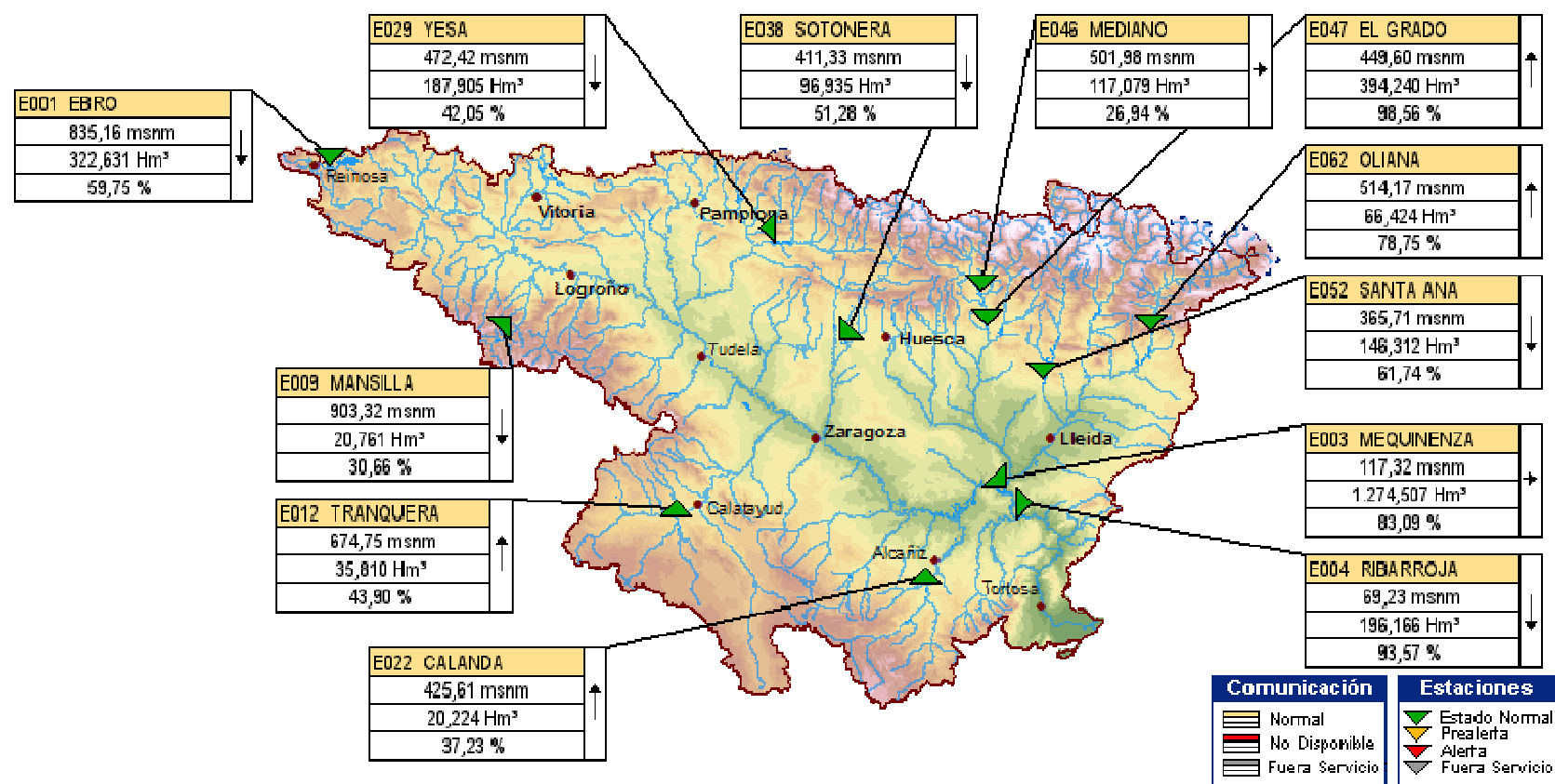
FACTORS DE RISC

ESTUDI DELS FACTORS DE RISC DE L'ABASTAMENT
D'AIGUA DURANT LA TRANSICIÓ NACIONAL

Extrínsec:

**Gestió inadequada d'embassament de la conca de l'Ebre
fora de l'àmbit territorial de Catalunya: Improbable**

- Abastaments
- Infraestructures de producció d'energia elèctrica
- Zones humides

MESURES

MESURES A IMPLEMENTAR PER ESMORTEIR ELS IMPACTES QUE ELS FACTORS DE RISC PODEN TENIR SOBRE L'ABASTAMENT D'AIGUA A CURT I MITJÀ TERMINI

L'Agència Catalana de l'Aigua com a referent a l'espera del que decideixi el futur legislador.

- Mesures executives: Aplicació Pla de Mesures
 - Autosuficient
 - Internalització de costos
 - Garantia del bon estat ecològic i químic.

MESURES

MESURES A IMPLEMENTAR PER ESMORTEIR ELS IMPACTES QUE ELS FACTORS DE RISC PODEN TENIR SOBRE L'ABASTAMENT D'AIGUA A CURT I MITJÀ TERMINI

Mesures executives

- Implantació del programa de mesures

Mesures de gestió:

- Assumpció de competències plenes en les CCI. Acord amb Espanya per a la gestió compartida de l'Ebre i el Sénia, Andorra per la Valira i França per la Garona i el Querol
- Responsabilitat davant de la CE de l'aplicació de la DMA.

MESURES

MESURES A IMPLEMENTAR PER ESMORTEIR ELS IMPACTES QUE ELS FACTORS DE RISC PODEN TENIR SOBRE L'ABASTAMENT D'AIGUA A CURT I MITJÀ TERMINI

- Garantir el bon funcionament de les instal·lacions de sanejament.
- Reformular i modificar la legislació d'aigües.

MESURES

MESURES A IMPLEMENTAR PER ESMORTEIR ELS IMPACTES QUE ELS FACTORS DE RISC PODEN TENIR SOBRE L'ABASTAMENT D'AIGUA A CURT I MITJÀ TERMINI

Hipòtesi de no col·laboració de l'estat espanyol

- Possibilitat remota.
- Afectació als abastaments que depenen del sistema Mequinensa-Riba-roja-Flix.
- Abastaments
- Infraestructures de producció d'energia elèctrica
- Zones humides

MESURES

MESURES A IMPLEMENTAR PER ESMORTEIR ELS IMPACTES QUE ELS FACTORS DE RISC PODEN TENIR SOBRE L'ABASTAMENT D'AIGUA A CURT I MITJÀ TERMINI

Hipòtesi de no col·laboració de l'estat espanyol:

Abastaments

- La capacitat d'embassament a Mequinensa és d'un 25% del volum anual circulant mitjà (1.500 hm^3 sobre uns $6.000 \text{ hm}^3/\text{a}$)
- Dessembassament en funció de les necessitats energètiques.
- Cabal seguretat a Ascó ($80 \text{ m}^3/\text{s}$)
- Fluctuacions afectarien la falca salina i les comunitats biològiques aigües avall

MESURES

MESURES A IMPLEMENTAR PER ESMORTEIR ELS IMPACTES QUE ELS FACTORS DE RISC PODEN TENIR SOBRE L'ABASTAMENT D'AIGUA A CURT I MITJÀ TERMINI

Hipòtesi de no col·laboració de l'estat espanyol:

Obres i infraestructures

- No transferència de les infraestructures
- Inexecució d'obres finançades per l'estat
 - Descontaminació de Flix
 - PIPDE (reg, regressió delta)

Disminució exigències en sanejament aigües amunt

Increment ús de l'aigua i salinització per regadius aigües amunt

MESURES PRECAUTÒRIES

Mecanismes d'empara i mediació internacional

- Protecció d'abastaments d'aigua potable (Dret Humà)
- Protecció d'ecosistemes humits, zones de nidificació d'aus o de regadius
- Seguretat nuclear

Alternatives d'abastament

- Aigües subterrànies
- Abastament des del Segarra-Garrigues
- Interconnexió de xarxes
- Aturada transvasament del Siurana al Riudecanyes

MESURES A APLICAR EN UN NOU ESTAT

Acció de Govern. L'informe del CATN només apunta línees de treball que caldria desenvolupar per donar compliment a la normativa europea.

- Revisar la fiscalització i tarifació de l'aigua
- Fixar un marc jurídic únic i integral de tot el cicle de l'aigua
- Planificar a llarg termini (més enllà de 2027)
- Preveure els impactes del canvi climàtic
- Revisar la gestió dels sistemes de sanejament
- Finalitzar les actuacions en l'àmbit del sanejament
- Repensar la política urbanística en l'espai fluvial

MESURES A APLICAR EN UN NOU ESTAT

- Modernitzar els regadius
- Implantar el Programa de Mesures
- Adoptar les mesures necessàries per a la protecció del medi marí
- Prevenir el risc d'inundacions
- Afavorir la participació ciutadana

La millora en el finançament permetria executar polítiques actives encaminades a la millora de l'estat del benestar amb molta més eficàcia.

RESUM I CONCLUSIONS

Finalment, en 5 pàgines —de la 42 a la 46— l'informe sintetitza amb tota claredat el que s'ha exposat fins ara.

- Característiques
- Planificació hidrològica
- Factors de risc
- Mesures de prevenció

No s'expliciten, en canvi, conclusions. Però implícitament l'informe del CATN conclou que Catalunya disposa del coneixement, les eines i els instruments suficients per garantir l'abastament d'aigua i resoldre satisfactòriament qualsevol situació relacionada amb el cicle de l'aigua.

Moltes gràcies
per la vostra atenció